

Výroková a predikátová logika - cvičení 9

1. Bud' T teorie s jedním axiomem $\exists x \exists y (x \neq y)$. Pro T' rozhodněte, zda je extenzí T . Pokud ano, je jednoduchá/konzervativní?
  - (a) $T' = \{\exists x \exists y \exists z (x \neq y \wedge y \neq z \wedge x \neq z)\}$
  - (b) $T' = \{c_1 \neq c_2 \wedge c_2 \neq c_3 \wedge c_1 \neq c_3\}$
  - (c) $T' = \{\forall x (f(x) = x)\}$
  - (d) $T' = \{\forall x \neg(f(x) = x)\}$
2. Uveďte příklad definovatelné/nedefinovatelné množiny ve struktuře $\langle \mathbb{R}, +, \cdot \rangle$.
3. Uveďte příklad definovatelné množiny ve struktuře $\langle \mathbb{N}, 0, 1, +, \cdot, \leq \rangle$. Existuje podmnožina $\mathbb{N}$ nedefinovatelná v této struktuře?
4. Pomocí tablo metody dokažte následující formule, či sestrojte na základě nějaké bezesporné dokončené větve kanonický model jako protipříklad. Pro jednoduchost uvažujte, že pracujeme v jazyce bez rovnosti, pokud se symbol $=$ ve formuli nevyskytuje.
  - (a) $\exists x \forall y R(x, y) \rightarrow \forall y \exists x R(x, y)$
  - (b) $\forall y \exists x R(x, y) \rightarrow \exists x \forall y R(x, y)$
  - (c) $x = x$
  - (d) $x = y \rightarrow y = x$
  - (e) $\forall x P(x) \rightarrow \forall x P(f(x))$
  - (f) $\forall x P(f(x)) \rightarrow \forall x P(x)$
  - (g) $\forall x (c = f(x)) \rightarrow \forall x (f(f(x)) = c)$
  - (h) $\forall x (f(f(x)) = c) \rightarrow \forall x (f(x) = c)$
5. Víme že,
  - (a) Všichni vinni lžou.
  - (b) Alespoň jeden obviněný je svědek.
  - (c) Svědci nelžou.

Tablo metodou dokažte, že ne všichni obvinění jsou vinni.
6. Dokažte větu o konstantách syntakticky, tj. pomocí transformací tabel.
7. Dokažte větu o dedukci syntakticky, tj. pomocí transformací tabel.
8. Pomocí tablo metody dokažte, že $T \vdash \varphi$, či sestrojte na základě nějaké bezesporné dokončené větve kanonický model jako protipříklad. Pro jednoduchost uvažujte, že pracujeme v jazyce bez rovnosti, pokud se symbol $=$ nevyskytuje v žádné z uvedených formulí.
  - (a) $T = \{P(c_1), c_1 = c_2\}$, φ je $P(c_2)$
  - (b) $T = \{P(f(x))\}$, φ je $P(x)$
  - (c) $T = \{\forall x (P(x) \vee Q(x)), \exists x \neg Q(x)\}$, φ je $\exists x P(x)$
  - (d) $T = \{\forall x (P(x) \vee Q(x)), \exists x \neg Q(x)\}$, φ je $\forall x P(x)$